

Kotiopetuksen järjestelyt Laukaan kunnan esi- ja perusopetuksessa 1.8.2026 alkaen

Prosessin vaiheet

1. Huoltaja ilmoittaa kirjallisesti oppilaan siirtymisestä kotiopetukseen oppilaan lähikoulun rehtorille tai esiopetuksesta vastaavan varhaiskasvatussyksikön johtajalle.
2. Oppilaalle annetaan erotodistus koulusta, jossa hän on ollut viimeiseksi kirjoilla. Jos oppilas on ollut kirjoilla toisessa koulussa kuin se, mistä valvova opettaja nimetään ennen kotiopetukseen siirtymistä, erotodistus annetaan edellisestä koulusta. Oppilashallintojärjestelmään tarvittavat tiedot pyydetään edellisestä koulusta.
3. Kotiopetukseen siirtymisen aloitusajankohta kirjataan oppilashallintojärjestelmään huoltajan ilmoituksen mukaisesti.
4. Lähikoulun rehtori nimeää tutkivan opettajan, ja ilmoittaa opettajalle oppilaasta tarvittavat tiedot.
5. Tutkiva opettaja ottaa yhteyttä valvottavan oppilaan huoltajaan, ja sopii aloituskeskustelun. Kutsu aina myös sähköpostilla.
6. Tutkiva opettaja käy aloituskeskustelun huoltajan ja oppilaan kanssa. Aloituskeskustelussa käydään läpi Laukaan kunnan kotiopetuksen järjestelyt ja sovitaan huoltajan kanssa käytännöistä.
7. Huoltaja toimittaa kunnalle (oppivelvollisuuden toteutumista valvova viranhaltija) ja opettajalle noudattamansa opetussuunnitelman.
8. Tutkiva opettaja sopii huoltajan kanssa valvontatilaisuuksista, ajankohdista, käytännöistä ja oppiaineista. Vähinkään yksi tilaisuus lukukaudessa.
9. Valvontatilaisuudet eri oppiaineissa ja selosteen laatiminen. Tarvittaessa mukana muita opettajia.
10. Tutkiva opettaja toimittaa selosteen huoltajalle ja kunnalle (oppivelvollisuuden toteutumista valvova viranhaltija).
11. Jos opinnot etenevät suunnitellusti ja hyväksytysti, oppilas jatkaa opintojaan lukuvuosi kerrallaan, kunnes selosteessa todetaan perusopetuksen oppimäärän tulleen suoritetuksi.
12. Jos opinnot eivät ole edenneet, opettajan harkinnan mukaan sovitaan uudesta valvontatilaisuudesta, ja/tai tehdään lastensuojeluilmoitus.
13. Kunnan oppivelvollisuuden toteutumista valvova viranhaltija tekee tilanteen vaatiessa tutkintapyyntöä, jos on syytä epäillä että huoltaja laiminlyö velvollisuutensa valvoa oppivelvollisuuden suorittamista.
14. Esiopetuksessa olevat oppilaat: Kunnalla on velvollisuus tarjota lapselle esiopetuspaikka, mutta jos huoltajat eivät ota sitä vastaan, ei kunnalla ole muita lakisääteisiä velvoitteita. Huoltajan vastuulla on, että lapsi saavuttaa esiopetukselle asetetut tavoitteet.
 - Jos oppilas on varhennetun/pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä, hänen kohdallaan menetellään kuten perusopetuksen kotiopetukseen ilmoitettujen oppilaiden kanssa.
 - Kunnan käytäntö on, että esiopetusikäisten, kotiopetuksessa olevien lasten osalta varhaiskasvatuksen erityisopettaja tekee oppilaille alkukartoitukset ja kevään arvioinnit.
 - Varhaiskasvatuksen erityisopettaja arvioi lapsen kouluvalmiuksien kehittymistä ja tarvittaessa ohjaa huoltajia lapsen kehityksen tukemisessa.
 - Kotiopetuksessa olevalle esiopetusikäiselle ei kuulu opiskeluhuollon palvelut.

Kotiopetukseen siirtymisestä päättää oppilaan huoltaja. Huoltaja tekee asiasta vapaamuotoisen kirjallisen ilmoituksen sähköpostitse koulun rehtorille. Kotiopetuksessa huoltaja ottaa kokonaisvastuun oppilaan oppimisesta ja opettamisesta. Huoltaja vastaa, että oppilas suorittaa perusopetukselle asetetut tavoitteet kaikissa oppiaineissa.

Kotiopetuksen tulee noudattaa perusopetuksen yleisiä tavoitteita valtioneuvoston asetuksessa 422/2012 sekä Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita (2014).

Huoltaja vastaa:

- lapsen opintojen järjestelyistä
- kotikoulussa käytettävän opetussuunnitelman valinnasta tai laatimisesta
- oppimateriaalien valinnasta ja hankkimisesta
- työvälineistä ja materiaaleista (esim. kotitalous, käsityöt, kemia)
- opiskelusta ja sen tuesta
- opintojen etenemisestä
- ruokailusta

Kotiopetuksessa olevalla lapsella ei ole oikeutta opiskeluhuollon palveluihin. Jos huoltaja laiminlyö velvollisuutensa huolehtia lapsen oppivelvollisuuden täyttymisestä, hänet voidaan tuomita sakkoon. Jos kotiopetukseen siirtyminen on oppilaan edun vastaista, niin opetuksen järjestäjällä on velvollisuus tehdä lastensuojeluilmoitus. Jos opinnot eivät edisty, tehdään lastensuojeluilmoitus.

Koko opetuksen järjestäminen ja toteuttaminen on huoltajan vastuulla. Kotioppilaalla ei ole oikeutta koulun

- opetukseen
- oppimisen ja koulunkäynnin tukeen, ja näitä koskevat oppilaskohtaisen tuen päätökset, tai päätös esiopetuksessa olevan oppilaan lapsikohtaisesta tuesta raukeavat kotiopetukseen siirtymisen yhteydessä.
- maksuttomiin oppimateriaaleihin, työvälineisiin ja -aineisiin
- opiskeluhooltoon (kuraattoripalvelut, kouluterveydenhuolto)
- maksuttomaan kouluruokailuun
- koulukuljetukseen

Koulu nimeää kotiopetukseen siirtyvälle oppilaalle tutkivan opettajan, joka seuraa oppilaan opintojen edistymistä lukukausittain oppilaan opetussuunnitelmaan kirjattujen sisältöjen ja tavoitteiden pohjalta. Tutkiva opettaja ei tarjoa opetusta tai opiskelun tukea. Tutkiva opettaja ottaa huoltajaan yhteyttä ja sopii aloituskeskustelun, jossa käydään läpi kunnan ja huoltajan vastuut ja velvoitteet sekä sovitaan valvonnan käytännön järjestelyistä. Kotiopetuksesta ei saa todistusta, vaan tutkiva opettaja antaa kirjallisen selosteen opintojen etenemisestä valvontatilaisuuden jälkeen. Seloste ei sisällä arvosanoja. Laukaan kunta tarjoaa erikseen sovittavan mahdollisuuden erityisen tutkinnon suorittamiseen. Tässä noudatetaan opetushallituksen ohjeita erityisen tutkinnon suorittamisesta.

<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/kotiopetus>. Jos oppilas aikoo suorittaa erityisen tutkinnon,

tästä tulee sopia tutkivan opettajan kanssa viimeistään syyskuun loppuun mennessä. Tämän jälkeen huoltaja tekee tutkivan opettajan kanssa suunnitelman erityisen tutkinnon suorittamisesta, siihen liittyvistä näytöistä ja näyttöajankohdista.

Oppivelvollisen on saatava kotiopetuksessa Opetushallituksen päättämässä Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa (2014) määrätyt perusopetuksen oppimäärää vastaavat tiedot ja taidot. Oppivelvollisen tulee opiskella kaikkia niiden oppiaineiden opetuksen tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä, jotka kuuluvat perusopetuksen oppimäärään.

Perusopetuksen oppimäärä sisältää seuraavat yhteiset oppiaineet:

- äidinkieli ja kirjallisuus
- toinen kotimainen kieli, ruotsi tai suomi
- vieras kieli
- ympäristöoppi
- terveystieto
- uskonto tai elämäntietä
- historia
- yhteiskuntaoppi
- matematiikka
- fysiikka
- kemia
- biologia
- maantieto
- liikunta
- musiikki
- kuvataide
- käsityö
- kotitalous.

Kotiopetuksessa olevan oppivelvollisen ei tarvitse opiskella valtioneuvoston asetuksessa päätettyjä taide- ja taitoaineiden valinnaisia tunteja tai paikallisesti päätettäviä, oppilaalle valinnaisia aineita. Huoltajan vastuulla olevan oppivelvollisuuskäiselle annettavan kotiopetuksen ei myöskään tarvitse sisältää oppilaanohjausta.